

Puppet Stayman - 1SA openen met 5 kaart hoog

De basistheorie leert dat we met 15-17 punten en een gebalanceerde hand er 1SA openen.

De vraag is wat we onder gebalanceerd verstaan. Traditioneel is dat elke 4333, 4432 verdeling maar ook een 5332 verdeling waarbij dan een 5-kaart in een lage kleur mocht zitten.

Er zijn allerlei ideeën waarom dat met een vijfkaart hoog niet zou mogen. Sommigen stellen dat het alleen met een slechte vijfkaart hoog zou mogen. Veel paren openen trouwens wel 2SA met een vijfkaart hoog. Wij geven er voorkeur aan om elke gebalanceerde hand, ook met een 5-kaart hoog, 1SA te openen. Een (nieuw) argument vinden we bijvoorbeeld in deze hand:

- ♠ H87
- ♥ HB1083
- ♦ AH
- ♣ H105 of V105

Openen met deze 17 resp 16 punter is geen probleem: 1♥ ligt natuurlijk voor de hand. Maar dan, na een antwoord van partner in een andere speelsoort, ontstaat er een probleem.

- Na 1♠: te sterk voor 1SA, ongeschikt voor 2♥, maar niet sterk genoeg voor 3♥
- Na 1SA: te zwak voor 3SA, te sterk voor 2SA, ongeschikt voor 2♥
- Na 2♣/2♦ ongeschikt voor 2♥, te sterk voor 2SA, te zwak voor 3♥, misschien 3SA.

Met een puntentotaal van 12-14 of 18-19 is het veel makkelijker, want je kunt dan respectievelijk zwak/sterk bieden. Het biedprobleem ontstaat omdat je met een puntenaantal in de range 15-17 op de grens zit en dus geen goede herbieding hebt. Dit probleem kun je oplossen door met zulke handen 1SA te openen.

(Puppet) Stayman heeft als doel om op te sporen of we een fit (8 kaarten) in een hoge kleur hebben. Vroeger moest de 2♣ bieder zelf een 4-kaart hoog hebben om zo'n fit te vinden, nu is een 3-kaart tegenover een 5-kaart ook al goed.

We krijgen dan een probleem terug, want met een 3-kaart hebben we niet zoveel aan partner met een 4 kaart. Het is dus belangrijk voor de 2♣ bieder om het verschil tussen een 4- en 5-kaart te horen.

Dat probleem kunnen we bijvoorbeeld oplossen met een eenvoudige uitbreiding op het klassieke Stayman, waarin 2♥/2♠ een vierkaart hoog belooft en 3♥/3♠ een vijfkaart. Dit heeft weer andere complicaties, en neemt de mogelijkheden voor inviterende handen wat weg. Ik ga daar verder niet op in.

Een veel betere methode is Puppet Stayman, waarmee gevraagd kan worden of de 1SA openaar een 4-of 5-kaart hoog heeft: 2♣ vraagt daarnaar en de antwoorden daarop zijn:

- 2♦ 1 of 2 vierkaarten hoog
- 2♥/2♠ vijfkaart hoog
- 2SA geen 4 of 5 kaart hoog.

Een belangrijke consequentie is dat voor een 2♣ Puppet een minimum van 8 punten nodig is.

Bovendien: in het klassieke Stayman kon je na 2♣ - 2♦ via 2♥ of 2♠ een zwakke hand met een 5/4 hoog aangeven. Die mogelijkheid vervalt bij Puppet Stayman: de 1SA openaar kan immers 2SA bieden zonder een 4 of 5 hoog en dan zit je met een zwakke hand al veel te hoog

Met zwakke handen (minder dan 8 punten) blijven er nog maar een paar mogelijkheden over: pas, transfer naar een hoge of lage kleur. Aan de systematiek voor de hoge kleuren transfers verandert niks. De lage kleur-transfers blijven mogelijk, al zijn daar ook betere alternatieven voor (zie Heeman).

Wanneer Puppet toepassen?

Je hebt belangstelling voor een 5 of 4 kaart hoog en biedt dan 2♣ met een hand met minstens 8 punten en minstens een 3-kaart in een hoge kleur.

Het vervolg na de 2♣ Puppet is niet bijzonder gecompliceerd.

Antwoorden door 1SA openaar en het vervolg:

2♥/2♠ belooft een vijfkaart en net als na de klassieke Stayman kan partner nu het eindbod bepalen, inviteren of een slempoging ondernemen.

2♦ belooft één of 2 vierkaarten hoog bij de 1SA openaar.

De 2♣ vrager biedt nu:

- 3♦ als hij 2 vierkaarten hoog heeft om zo de keus aan de 1SA bieder over te laten.
- 2♥ om een 4-kaart ♠ aan te geven
- 2♠ om een 4-kaart ♥ aan te geven

Met de 2 laatste 'gekruste' antwoorden bereik je dat bij een fit in een hoge kleur het contract in de goede (1SA) hand komt.
2SA (8-9 punten) of 3SA. Er is geen fit in een hoge kleur. Desgewenst naar slem.

2SA ontkent een 4- of 5-kaart hoog en toont een **minimale** SA opening
3SA idem met een **maximale** SA opening. Deze laatste 2 antwoorden onderstrepen het belang om als 2♣ bieder minstens 8 punten te hebben.

Zoals gezegd pas je **Puppet toe met een 3 of 4 kaart hoog en 8+ punten** en dat zul je ook het meest hebben als partner 1SA opent. Een bijkomend voordeel van dit antwoordschema is dat er minder informatie over tafel gaat. Als de 1SA openaar via 2♦ een of twee vierkaarten hoog toont en er wordt vervolgens SA geboden weet de verdediging niet precies wat hij heeft en blijft mogelijk met een uitkomstprobleem zitten. Met de klassieke Stayman wordt meer informatie prijsgegeven.

2SA opening

Puppet Stayman pas je op soorgelijke manier ook toe na een 2SA opening.

Optionele Uitbreiding op Puppet met Heeman

Als je géén 3+ kaart hoog hebt, blijven er alleen nog 2 typen handen over:

- 6+ kaart in een lage kleur
- 5/4 of 5/5 in lage kleuren

6-kaart laag.

Met een 6-kaart laag was er de mogelijkheid om op de klassieke manier transfers te geven via 2♣ en 3♣ naar ♠/♦. Wie dat wil kan dat zo laten.

Met een 6+ laag en met een fit in de lage kleur zijn al gauw 6 slagen op te rapen en is 3 SA dichtbij. Het loont dan ook de moeite om dat te onderzoeken, zonder te veel informatie weg te geven. Daarvoor is een element uit het Heeman complex beschikbaar (Heeman: Wim Heemskerk – Stayman).

In Heeman toont het 2SA antwoord op een 1SA opening een (**onbekende**) 6 kaart laag met minimaal 9 punten, maar is ook een vraagbod. De 1SA openaar antwoordt door (op 3 niveau) de kleur te bieden waarin hij een **zwakte** heeft (waardeloze doubleton, dwz Bx of slechter) en antwoordt 3SA zonder een waardeloze doubleton, dus automatisch een fit in de (onbekende) lage kleur bij de vrager.

Dit geeft verschillende mogelijkheden.

De 1SA openaar heeft

- géén waardeloze doubleton en dus fit in de lange lage kleur. 3SA is het opgelegde contract, tenzij de vrager naar slem wil.
- een waardeloze doubleton in vragers 6-kaart. Nu zijn 6 slagen niet meer evident, en vooral afhankelijk van vragers kracht in de zijkleuren. De beslissing zal zijn óf om te passen op de kleur (zijn lange 6 kaart) of met extra waarden toch 3SA te bieden, dan wel te inviteren voor een lage kleuren manche.
- een waardeloze doubleton in een andere kleur. Vrager kan, als hij zelf ook niets heeft in die kleur, vluchten naar zijn lange kleur en uit een hopeloze 3SA blijven. Hij weet dat er wel een fit is in zijn lange kleur en dienovereenkomstig zijn beslissingen nemen.

De vrager ziet meteen of er niet een kleur helemaal lek is, en alweer wordt vitale informatie uitgewisseld zonder dat de verdediging veel wijzer wordt. Lage kleur transfers zijn niet meer nodig.

Met een zwakkere hand (5-8 punten) en een 6-kaart laag, bieden we na 1SA direct onze lage kleur op 3 niveau, waarop behoort te worden gepast.

5+/4+ in de lage kleuren.

Nu we geen lage kleuren transfers spelen, is het antwoord van 2♣ beschikbaar gekomen. Dat kan (optioneel) gebruikt worden om een hand aan te duiden met minstens 5-4 in de lage kleuren, zonder (veel) waarden in de hoge kleuren. De 1SA openaar heeft nu beter zicht op de hand van partner. Met ook een leuke hoge kleur kan 3SA nu vermeden worden en eventueel de mogelijkheid van een lage kleuren manche worden onderzocht. Ook bij het 2♣ bod houden we een minimum van ongeveer 9 punten aan.

Puntenkul

Voor Puppet 2♣ houden we een vaste ondergrens van 8 punten aan. Voor Heeman tellen we punten maar kijken ook waar die zitten: in de lange kleur, of ze elkaar 'helpen': HVBxxxxx is heel wat anders dan deze 3 honneurs in verschillende kleuren.

De Heeman biedingen zijn ook mogelijk na de 2SA opening, al is het aan te raden om dan de SA en Schoppen biedingen om te ruilen. Zie ook het artikel over Heeman (verkort)